

Elisabeta POP

SĂLI PLINE, SĂLI PLINE

Cea de-a cincea (și credem, ultima din această stagiune) premieră a secției române a Teatrului din Oradea este propunerea Alinei Hiristea. Tânăra regizoare, aflată la început de drum în această meserie dificilă, mai ales pentru o femeie, se încumetă să monteze *Slugă la doi stăpâni* la foarte scurtă vreme după spectacolul de excepție al unui maestru. L-am numit pe Vlad Mugur, cu al său spectacol craiovean, lectură originală a comediei goldoniene, într-o cheie ceva mai gravă decât cele cu care ne-am obișnuit.

Alina Hiristea și-a propus, cred, două lucruri, optând pentru acest text: să binedispună publicul la sfârșit de stagiune (și, în același timp, să respire puțină voie bună înainte de a se apuca de *Neînțelegera* lui Camus), dar și să ofere tinerilor ei colegi de generație câteva roluri ce le vor pune la încercare calitățile artistice. Să le numim, cu un truism, pietre de încercare? Fie și pietre, numai să nu ajungă bolovani ce atârnă greu de fragilele lor picioare.

De la început facem remarcă următoare: în cele două seri cât am urmărit eu spectacolul (în săli pline-pline, cu toată căldura de afară), nu s-a prea râs în hohote, dar s-a ascultat cu foarte mare atenție și cu interes. La final însă de mult nu mi-a fost dat să aud atâtea aplauze, minute în șir. Spectatorii (mulți tineri) nu se mai îndurau să plece din

sală, aplaudau pe ritmul muzicii sprintare, iar actorii nu mai conteneau să iasă la rampă. De unde am tras concluzia nu numai că au priceput perfect încâlcita poveste – foarte bine descurcată de regizoare – ci și că le-a plăcut ce li s-a înfățișat. Atunci mă întreb, la ce bun să vin eu, cusurgioaică și hârșită într-ale teatrului, și să încep să scormonesc în desaga cu mici nemulțumiri sau măcar nedumeriri? Chiar, cui vor folosi toate observațiile mele? Publicului în nici un caz, că nu citește acest public revista *Teatrul Azi* (nici *Scena*, desigur). O citesc, cred, de-abia câțiva actori și regizori și scenografi (nici aceia toți). Actorilor și tinerei regizoare? Poate. Dar oare dacă le-aș spune lor, prin viu grai toate observațiile mele și nu le-aș face publice, n-ar fi mai câștigați? Și mai puțin amărăți?

Acestea nu sunt, desigur, întrebări pe care și le pun cronicarii profesioniști sută la sută. Dar eu, care am fost treizeci de ani secretar literar și știu cum e viața teatrală și „dinăuntru” ei, parcă mă îndoiesc...

Totuși, dacă trebuie să spun ceva – și văd că trebuie – aș spune că am gratulat-o în gând pe Alina Hiristea pentru că învață să monteze și comedii! Grea misie, ce-i drept, dar e bine că încearcă. N-a găsit ea prea multe gaguri, n-a reușit să facă un spectacol chiar spumos de la cap la coadă, dar ceea ce i-a reușit a fost să-și convingă tinerii colegi să joace și să se joace cu vervă și veselie. Și totul va fi mult mai bine când le va trece emoția paralizantă și vor juca degajat și fără spaimă de a uita textul sau de a aștepta replica colegului. În fond sunt tineri... Să le îngăduim să nu fie perfecți...

De la început observ un lucru îmbucurător: tânăra Camelia Panait – pe care am criticat-o aspru pentru urâtenia decorului la *Gaițele* – a semnat un decor simplu, frumos și eficient de data aceasta. Iar costumele viu colorate sunt și ele foarte plăcute și bine croite, aproape fără cusur. Muzica, în proporție de 90% e și ea excelentă (Florian Chelu), antrenantă și îmbiind la veselie.

Cât despre interpretare, o să spun că cei mai aproape de roluri mi s-au părut Mirela Niță și Alexandru Rusu (*Smeraldina* și *Brighella*). De ce? Poate că ei păreau că și-au găsit exact linia personajelor. Mirela Niță Lupu a creat o slujnică plină de draci, fată dintr-o bucată, fără fasoane, fără mofturi. Alexandru Rusu, micuț și dolofan, a folosit cu pricepere și dezinvoltură acest mărunt neajuns ca să creeze un personaj plin de farmec și de surprinzătoare mobilitate. E un actor de care vom mai auzi.

Urmează, foarte aproape, după gustul meu, chiar sluga, *Truffaldino*, căruia tânărul Richard Balint i-a dat un chip de clown uzând de toate mijloacele învățate de el în școală (și a avut un dascăl bun, foarte bun, în persoana actriței Cristina Pardanschi) și din filmul mut și de pe unde s-a mai putut inspira. De o vioiciune ieșită din comun, elastic, părând a nu avea deloc oase, fragil altminteri, dar rezistent, sigur, actorul se cheltuiește fără strop de odihnă, pe tot parcursul spectacolului. Îi lipsește încă pauza, scurta pauză de tristețe a clownilor dintotdeauna. Și de meditație...

În rolurile celor două fete îndrăgostite, Angela Tanko – *Clarice* și Mona Erhan – *Beatrice*, actrițele se

încadrează perfect în ceea ce numim „indicații regizorale“. Angela Tanko – a cărei evoluție în această stagiune a fost surprinzătoare, ea dovedind că este o actriță talentată și plină de farmec – joacă aici o mătășită, o capricioasă. E frumoasă, fragilă și, când e nevoie, plină de temperament. Mona Erhan are de luptat cu un travesti (când e *Federigo*) de care se achită bine, fiind mereu „în priză“, cu bunăvoință și reală dorință de a-și înțelege perfect personajele. Rol ceva mai ingrat, cel al iubitului ei, *Florindo*, încât Romeo Romitan îl duce și el la bun sfârșit, dar la capitolul farmec personal – cu toate că e înalt și frumos – mai are câte ceva de „prins“ pe parcurs. Nici celorlalți doi tineri amorezi – amândoi jucându-l pe Silvio – nu le-a fost prea ușor. Șerban Borda – unul dintre cei mai buni, dacă nu cel mai bun dintre tinerii actori de la Oradea la ora aceasta – a făcut un *Silvio* cam găgăuță, cam speriat și supărăcios, mijloacele folosite fiind agitația continuă, gesticulația excesivă. Altminteri simpatic. Ceva mai apropiat de personaj mi s-a părut debutantul Sorin Ciofu, mai ponderat în mișcări și mai aproape de ceea ce a gândit regizoarea. Dar de ce l-a gândit ea astfel, nu-mi dau seama.

Dacă uităm de stângăciile inerente oricăror începuturi, spectacolul ne place, măcar pentru voia bună, lumina și sincera dragoste pentru teatru ale celor de pe scenă. Alina Hiristea ne-a oferit, în fond, o variantă aproape clasică a celebrului comedii, n-a dorit nici să experimenteze, nici să imite, nici să ne cufunde în mai știu eu ce adâncimi posibile ale textului. Ce a vrut a și reușit. Un spectacol plăcut. Atât. Dar nu e puțin...

Foto:
Vasile Gheorghe

Richard BALINT în **Slugă la doi stăpâni** de Goldoni

Liliana HĂRȘAN și Daniel FĂT în **Vrăjitorul din Oz** de Frank Baum

Foto:
Tibi Toth